

דלית ליה דין זה של דחויין.

דתניא לענין שני שעירי יום הכיפורים המעכבים זה את זה, שאם מת השעיר המשתלח, אין להקריב את שעיר החטאת אלא אם יביאו שעיר אחר תחת זה שמת. ונחלקו התנאים בדבר זה, יש שסובר שאף אם קודם שחיתת שעיר החטאת מת השעיר המשתלח, נדחה שעיר החטאת מלהיקרב, ויש להביא שני שעירים אחרים, ויש שסובר, שבאופן זה לא נדחה שעיר החטאת, כי בעלי חיים אינם נדחין, ורק אם לאחר השחיטה מת השעיר המשתלח, כאשר דם השעיר הנשחט התקבל בכוס, נדחה דם זה מעבודותיו, ויש להביא שני שעירים אחרים. אולם **חנן המצרי אומר: אפילו דם השעיר**

נשחט נמצא כבר **בכוס**, כי כבר נתקבל דמו, **מביא** את **הבירו** של השעיר הנשחט ו**מזווג** לו, ועושה את שניהם לזוג אחד, וכשרים. הרי שסובר חנן המצרי שאין דין דיחוי כלל, ואף אם לאחר שהיה ראוי להקרבה, בא לידי מצב הפוסלו, יש לו תקנה בחזרה למצב הראוי בו.

רב אשי אמר לתרץ מדוע אין במשנתנו דין דיחוי: **כל שבידו לתקן ולהחזיר הדבר לכשרותו לא הוי דחוי** מחמת אותה שעה שלא היה ראוי בה, ולכך, לא נדחה הדם כיון שבידו לתקן ולהחזירו לקדמותו, ומה שאין כן בשעיר המשתלח שמת, אין זה בידו להביא אחר, כי מי אמר שינתן לו שעיר אחר.²⁰

ידחה השעיר הנשחט, ויחשב דבר זה כבידו לתקן, אין הדבר כן!?

ולכך כתב הקרן אורה לבאר, שדווקא דם הנשפך שלא חל עליו שום פסול מחמת כן, ואין הרצפה משמשת אלא כאיצטבא שאינה פוסלת, נחשב בידו לתקן, משום שבידו לקבלו לכלי שרת, והרי זה עומד לחזור למה שהיה בתחילה. אבל דיחוי דם שעיר, לא יועיל לו מה שבידו לזווג לו שעיר אחר, כי מכל מקום בשעה זו יש שם פסול על הדם, ולא כדם הנשפך שלא חל עליו שם פסול כלל.

ולפי זה יישב את דברי התוס' [ד"ה כל שבידו] שטרחו לבאר מדוע הדם שענביו מרובים מעליו, ביום טוב של סוכות נחשב דחוי, כי על אף שבידו למעטן, אין זה נחשב בידו, כיון שאסור לעשות זה ביום טוב. ולדברי הקרן אורה מבואר, שהיות ויש עליו שם פסול הרי לא מועיל מה שבידו לתקנו. וכך מה שביארו התוס' לגבי מי שהפריש קרבן, והמיר דתו, נדחה הקרבן משום כך, ואין זה נחשב בידו לתקנו,

גרע זה גרע מנתן את הכלי על האבן שמבואר במשנה ביומא [נג ב] שכך היה עושה הכהן בעבודת יום הכפורים, ולא הקשתה שם הגמרא שיחשב בדחוי מחמת כן!?

ולכך כתבו, כי אין קושיית הגמרא מוסבת אלא על נתנו לכלי חול, ועל נשפך מן הכלי על הרצפה. והקשה הקרן אורה, אם כן, מדוע לא אמרה הגמרא לעיל בצריכותא של כל פרטי הדינים במשנה, שהחידוש בכלי חול הוא בזה שאין אומרים שנחשב דחוי, שדבר זה אין ללמדו ממדין נתן לפסול או לשמאל!?

ולכך כתב, שקושיית הגמרא מוסבת רק על דין נשפך הדם על הרצפה, שבזה היה מקום לומר שנחשב דחוי מחמת שפסק מלהיות ביד כח אדם. אבל יתר הדינים שבמשנה שבהם נמצא הדם ביד האדם, פשוט שלא נדחה, ואין זה אלא מעשה איצטבא בעלמא.

20. כן פירש רש"י, והקשה הקרן אורה, וכי באופן שמוכנים לפניו שני שעירים נוספים, לא